

Jak nepřijít o miliardu (miliardy) v regionu

Autor: Andrej Harmečko, zakládající člen MAKS a ředitel KC Cooltour Ostrava

Datum: 26.10.2020

Od začátku epidemie se ve společnosti odehrává poměrně intenzivní debata o přínosu kultury. Toto odvětví, často mnoha lidmi označováno jako soubor volnočasových aktivit, však hraje velmi významnou roli nejen ve vzdělávání, ale také v ekonomice kraje. Firmy, spolky a osobnosti pracující v nezávislé kultuře – tedy její části, která není součástí systému příspěvkových organizací – totiž zaměstnávají množství lidí a tvoří svojí ekonomickou činností nezanedbatelný obrat, který se promítá jak do systému sociálního zabezpečení, tak do daní, které pak stát, potažmo kraje a města využijí pro investice a blaho občanů.

Tento neoddiskutovatelný fakt je napadán, často i vysoce postavenými osobnostmi veřejného života, nelichotivými komentáři o tom, aby lidé v oboru pracující zanechali svého dlouholetého úsilí a šli pracovat do dělnických profesí, protože tam je stálý nedostatek zaměstnanců. Nicméně zkusme si představit, co by se stalo, kdyby cca 4000 lidí v Moravskoslezském kraji opustilo svůj obor a začalo by se ucházet o jinou práci. V tu chvíli by region přišel minimálně o miliardu korun, kterou tito lidé svou činností vytvářejí.

Prezentovaný výpočet není založen na odhadu, ale na konkrétním šetření nově založené asociace MAKS – Moravskoslezská asociace kulturního sektoru. I přes to, že asociace funguje pouze několik měsíců, její členové si uvědomují, jak málo informací o oblasti existuje, a proto jeden z prvních cílů byl zjistit, jaký je přímý ekonomický přínos u oslovených subjektů.

Zjištěné informace jsou naprosto konkrétní, nejedná se o odhady a dle názoru asociace reprezentují pouze jednu desetinu kulturního odvětví v kraji.

Kultura není zbytečná – tvoří velký podíl na ekonomice služeb a její vypnutí způsobuje obrovskou ekonomickou ztrátu nejen pro zaměstnance a firmy v oboru, ale také především v přínosu do daňového systému státu. Navíc kulturní průmysl v Moravskoslezském kraji celá léta přispíval do veřejných rozpočtů, z jeho rostoucího významu měla svůj velký prospěch další odvětví, zejména v cestovním ruchu.

V době průmyslové transformace, kdy se ustupuje od těžby uhlí a dalších vysoce náročných odvětví směrem k moderním, hraje kulturní odvětví nezastupitelnou roli nejen v zatraktivňování regionu pro místní a návštěvníky, ale také v potenciálu nových nápadů a strategií. Kreativní odvětví úzce spjata s kulturou ve světě dává za vznik převratným technologiím, výrobkům a službám, které mají obrovský inovační a ekonomický potenciál.

Je důležité, aby na toto bylo pamatováno při debatách o podpoře, ale také při tvorbě nových rozpočtů statutárního města Ostrava a Moravskoslezského kraje. Grantová podpora nezávislých subjektů tvoří pouze několik procent celkových nákladů, ale generuje obrovské množství finančních prostředků. Vypnutí velkých festivalů nebo atraktivních projektů mimo kamenná divadla nebo příspěvkové organizace nebude už možné napravit a riskujeme návrat o deset let zpět